

МАТЕМАТИКА, СЕДМИ КЛАС
20 май 2016

ВАРИАНТ 1

РЪКОВОДСТВО ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Задача	Правилен отговор	Максимален бал
1	В	2
2	Г	2
3	А	2
4	А	2
5	В	2
6	Б	3
7	А	3
8	Г	3
9	В	2
10	А	2
11	Б	2
12	В	2
13	Б	3
14	В	2
15	Г	3
16	Б	3
17	<p>А) $3x - x^2 - 3 + x - 4 + 4x - x^2$ (без значение на реда на събираемите)</p> <p>Б) $8x - 2x^2 - 7$ (без значение на реда на събираемите)</p> <p>В) $-2x^2 + 8x - 7$ <i>или</i> $-7 + 8x - 2x^2$</p>	<p>3 точки – за правилно разкрити две скоби 2 точки – за правилно разкрита първа скоба и правилно приложена формула във втората, но не са променени всички знаци <i>или</i> за грешка в първата скоба и правилно приложена формула във втората със сменени знаци на всички едночлени 1 точка – за правилно изпълнено <u>само</u> едно от трите действия: разкрита първа скоба, правилна формула във втората или правилно сменени знаци. 0 точки – в останалите случаи</p> <p>2 точки – за правилно привеждане 1 точка – за грешка само в едно от събираемите 0 точки – в останалите случаи</p> <p style="text-align: center;">1 точка Общо 6 точки</p> <p><i>Забележка.</i> Б) се оценява с пълен брой точки, ако в А) е допусната грешка, но е направено вярно привеждане съобразно многочлена в А). В) се оценява с пълен брой точки, ако в Б) е допусната грешка, но полученият нормален вид на многочлена съответства на този в Б).</p>

18	$A = -3; B = -4,5$ $A > B$ или $B < A$ или правилно сравнени конкретните числа	3 точки – по 1 точка за всяко число и за сравняването им <i>Забележка.</i> Ако едната или и двете числови стойности са сгрешени, но правилно е извършено сравняването им, задачата се оценява съответно с две или една точка.
19	(1) 25% (2) $0,5n; 3n; 3,5n; 2n;$ $10n$ (в същата последователност) или еквивалентни на тези едночлени (3) 80	1 точка 5 точки – по 1 точка за всяка правилно попълнена клетка в таблицата 1 точка Общо 7 точки <i>Забележка.</i> Ако някои от данните в първите 5 клетки на таблицата са грешни, но общият сбор е правилен спрямо тази грешка, той се оценява като правилен. Ако отговорът в (3) е друго цяло число и е получен от общия брой в таблицата от (2), то той се приема за правилен.
20	(1) I. OD II. OB и OC III. OFQ IV. 2 (2) Начертана е отсечка OT , за която T е определена от $a = 7$ и $b = 7$.	За всеки правилен отговор по 2 точки 3 точки – за правилно построена отсечка 2 точки – ако правилно е означена точката, но не е начертана отсечката OT 1 точка – ако е изпълнено точно едно от условията „равнобедрен правоъгълен“ или „сбор на катетите 14 “; 0 точки – в останалите случаи Общо 11 точки
21	А) 116 000 000 ; 1160 Б) 115 мин. или 115 min или 115	3 точки – за два правилни отговора 2 точки – за правилен отговор в сантиметри и грешно превърнати в километри 1 точка – за правилно превръщане от сантиметри в километри (независимо от първия отговор) 0 точки – в останалите случаи 2 точки – за правилен отговор 1 точка – за отговор 1 час и 55 минути 0 точки – в останалите случаи Общо 5 точки
22	А) Най-голям периметър: – фигура (III) – 26 cm; Б) (I) – $S = (x-3)(y-1)$	2 точки – за два правилни пълни отговора 1 точка – за един правилен пълен отговор 0 точки – в останалите случаи 3 точки – по една за всеки правилен израз 0 точки – в останалите случаи

	(II) – $S = (x-3)y$ (III) – $S = (x-1)(y-3) + 3$ B) $(x-3)(x-8) = 6$ При $x = 9$ (cm)	<i>Забележка.</i> За правилни се приемат и изрази, еквивалентни на написаните вляво. 3 точки – за вярно уравнение и за правилен отговор 2 точки – за вярно уравнение и отговори $x = 9$ (cm) и някое от следните $x = 2; 6; 10$ (cm) 1 точка – само за вярно уравнение 0 точки – в останалите случаи, в това число и, ако не е написано уравнение, но е посочена правилна стойност за x . Общо 8 точки
23		10 точки
24		12 точки

23. Критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението.

I етап – Намиране на данни – 4 точки

От условието следва, че майсторът изработва 60 чашки за 1 час = 60 минути.

– 1 точка

Чиракът изработва 60 чашки за време $60 + 25\% \cdot 60 = 75$ минути.

– 1 точка

Майсторът изработва една чашка за 1 минута, а чиракът – за $\frac{5}{4}$ минути. Тогава за 1 час

чиракът изработва $60 : \frac{5}{4} = 48$ чашки.

– 2 точки

	Време за изработване на 60 чашки (в минути)	Брой чашки, изработени за 1 час
Майстор	60	60
Чирак	75	48

II етап – Определяне на най-голям брой чашки – 6 точки

Въвеждане на подходящо неизвестно

– 1 точка

Определяне на времето за работа на всеки

– 2 точки

Съставяне на неравенство

– 1 точка

Решаване на неравенството

– 2 точки

Примерно решение:

Нека всеки от тях е изработил по N (N – естествено число) чашки. Времето на майстора (в часове) за тези чашки е $\frac{N}{60}$, а на чирака е $\frac{N}{48}$. Получаваме $\frac{N}{60} + 4 + \frac{N}{48} \leq 10$, откъдето намираме, че $N \leq 160$. Следователно всеки от тях е изработил най-много 160 чашки.

Забележка. 1. Всеки етап и стъпка се оценяват независимо един от друг.

2. Разпределението на стъпките в етапите е примерно. Те се оценяват независимо в кой етап на решението се правят в контекста на логическото и цялостното изложение на решението.

3. За обосновка да се приемат и съответните равенства (например, 1 час = 60 минути), които могат да бъдат написани и в таблицата. Ако търсените елементи в таблицата са нанесени без обосновка, решението на **I етап** се оценява с *2 точки*.
4. Ако в някоя от стъпките на **II етап** е допусната грешка, но след това е работено правилно с тази грешка, следващите стъпки се приемат за верни. Изводът, че конкретното намерено най-голямо **цяло** число в решеното неравенство е търсената стойност, се оценява с *1 точка*.
5. Ако е съставено уравнение като модел, но е обоснована оценката за най-много, решението се приема за вярно.
6. Пълнен брой точки за всеки етап и за всяка стъпка се дават при пълни математически обосновки. Допуска се, в процеса на оценяването оценителят да използва 0,5 точки за дадена стъпка.

24. Критерии за оценяване и точки по критериите, съпътстващи решението.

I етап – 2 точки

Начертване на правоъгълник $ABCD$ и на точките M и N , отговарящи на условието.

- 1 точка
- 1 точка

Намиране на $\sphericalangle ABL = \sphericalangle LBD = 20^\circ$

II етап – Намиране ъглите на $\triangle MND$ – 3 точки

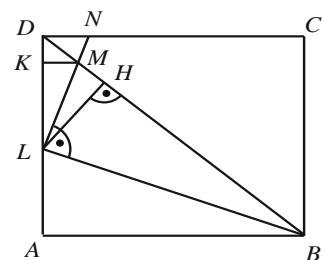
Намиране на всеки от ъглите на триъгълника – по *1 точка*

Примерно решение:

От $\triangle BDC$ получаваме $\sphericalangle BDC = 90^\circ - 50^\circ = 40^\circ$.

От $\triangle BML$ получаваме $\sphericalangle BML = \sphericalangle DMN = 90^\circ - 20^\circ = 70^\circ$.

Тогава от $\triangle MND$ следва $\sphericalangle MND = 180^\circ - (40^\circ + 70^\circ) = 70^\circ$.

III етап – Намиране на разстоянието от M до AD – 3 точки

Начертване на $LH \perp BD$ и $MK \perp AD$ ($K \in AD$).

- 1 точка
- 2 точки

Доказване, че $MK = MH = 8$ cm.

Примерно решение:

От $\triangle HML$ получаваме $\sphericalangle MLH = 90^\circ - 70^\circ = 20^\circ$.

От $\triangle DLN$ получаваме $\sphericalangle DLN = 90^\circ - 70^\circ = 20^\circ$.

Следователно LM е ъглополовящата на $\sphericalangle DLH$ и $MK = MH = 8$ cm.

IV етап – Доказване, че $BM < BH + DM = AB + DN$. – 4 точки

Изразяване $BM = BH + HM$

- 1 точка
- 1 точка
- 1 точка
- 1 точка

Доказване, че $BH = AB$.

Доказване, че $BH + DM = AB + DN$

Доказване, че $HM < DM$

Примерно решение:

Тъй като LH е височината към хипотенузата в правоъгълния $\triangle BML$, то H е вътрешна за отсечката BM и $BM = BH + HM$.

За правоъгълните триъгълници $\triangle ABL$ и $\triangle HBL$ с обща хипотенуза BL е изпълнено, че $LA = LH$ (като разстояния от точка L върху ъглополовящата BL до раменете на $\sphericalangle ABD$). Следователно $\triangle ABL \cong \triangle HBL$, откъдето $BH = AB$.

Тъй като $\triangle MND$ е равнобедрен (етап II), то $DM = DN$. Следователно $BH + DM = AB + DN$.

Неравенството $BH + HM < BH + DM$ е изпълнено, ако $HM < DM$. Последното следва от зависимостта между страните и ъглите в правоъгълния $\triangle DKM$ и от етап III: $DM > MK = MH$.

- Забележка.* 1. Всеки етап и стъпка в етапа се оценяват независимо от другите етапи.
2. Разпределението на стъпките в етапите е примерно. Те се оценяват независимо в кой етап на решението се правят в контекста на логическото и цялостното изложение на решението.
3. Ако **I етап** и **II етап** са решени вярно при $\sphericalangle ABD = 50^\circ$, двата етапа общо се оценяват с *4 точки*.
3. Ако търсените елементи (отсечки и ъгли) са означени на чертежа, но не е показано в решението тяхното получаване, то решението на **II етап** се оценява с *1 точка*.
4. Ако в **III етап** разстоянието от M до AD е определено като отсечката MD , то точки за този етап *не се дават*.
5. Пълнен брой точки за всеки етап и за всяка стъпка се дават при пълни математически обосновки. Допуска се, в процеса на оценяването оценителят да използва 0,5 точки за дадена стъпка.